

**Науковий реферат статті Піскун К. В. та Кошеленко Н. С.
"Особливості формування місцевих бюджетів в умовах
несвоєчасного прийняття рішення про місцевий бюджет"**

Місцеві бюджети посідають вагоме місце як в економічному, так і в соціальному житті країни. Вони є важливим інструментом здійснення регіональної політики, завдяки місцевим бюджетам здійснюється вирівнювання соціально-економічного розвитку територій. Більшість соціальних видатків фінансується через місцеві бюджети. Світова практика свідчить про те, що саме ефективне планування та використання видатків місцевих бюджетів з урахуванням специфіки соціального і економічного розвитку країни є першоосновою ефективного функціонування територій, країни та євроінтеграційного спрямування в цілому.

Незважаючи на детальне вивчення науковцями даного питання майже поза увагою дослідників залишаються проблеми формування надходжень та здійснення витрат із місцевого бюджету в умовах несвоєчасного прийняття Закону про Державний бюджет України, пов'язані з цим негативні наслідки та шляхи їх мінімізації, в той час як практика показує гостру необхідність у доопрацюванні даного питання.

Отже, метою статті є дослідження особливостей виконання місцевого бюджету в разі несвоєчасного прийняття рішення про місцевий бюджет та виокремлення напрямів підвищення дієвості методики планування проектів бюджету та своєчасного фінансування бюджетних установ.

У статті проаналізовано чинний Бюджетний кодекс (БК) у частині несвоєчасного прийняття Закону про Державний бюджет України. Досліджено характер наслідків, викликаних несвоєчасним прийняттям бюджету. Досліджено зарубіжний досвід несвоєчасного прийняття бюджету та дії, прописані Конституціями цих держав у таких випадках. Зроблено теоретичний огляд порядку складання та затвердження розпису місцевого бюджету.

На цій основі виявлено суттєві недоліки, що негативно впливають на вчасне, якісне та результативне складання проекту бюджету та його прийняття. Ключову увагу приділено поняттю "тимчасовий розпис" як основному документу бюджетного фінансування в умовах відсутності затвердженого бюджету на початок року. Виокремлено власну теоретичну складову поняття "тимчасовий розпис". З метою вдосконалення БК та

недопущення юридичних колізій запропоновано внесення відповідних змін до БК та обґрунтовано їх необхідність.

Запропоновано перехід до європейської практики планування бюджету як одного з методів своєчасного прийняття бюджету. Місцевим фінансовим органам необхідно акумулювати всі резерви для безперервного та якомога ефективнішого функціонування бюджету як цілісної системи. Крім того, довгострокова перспектива у визначенні цілей та їх чітке планування із залученням як місцевих органів влади, так і міських активістів, бізнесу, як свідчить європейський досвід, є запорукою успіху міста, а в перспективі – і країни.

Література: 1. Дем'янишин В. Теоретичні засади бюджетної політики / В. Дем'янишин // Світ фінансів. – 2007. – Вип. 1 (10). – С. 19–34. 2. Усков І. В. Підвищення ефективності функціонування місцевих бюджетів в Україні / І. В. Усков // Економіка розвитку. – 2013. – № 1 (65). – С. 33–38. 3. Сунцова О. О. Місцеві фінанси : навч. посіб. / О. О. Сунцова. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 488 с. 4. Коркмаз С. Оцінювання взаємозв'язку між бюджетними витратами та економічним зростанням (за даними Туреччини) / С. Коркмаз // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 11 (149). – С. 382–391. 5. Закревський А. До питання про правову природу Закону про державний бюджет / А. Закревський, Л. Кравченко // Право України. – 2008. – № 3. – С. 44–46. 6. Бюджетний кодекс України : станом на 27 березня 2012 р. – Х. : Право, 2012. – 152 с. 7. Деркач Н. О благих намереннях / Н. Деркач // Бізнес. – 2008. – № 1–2. – С. 32. 8. Гаврилюк Р. Фінансовий закон: проблеми теорії та практики / Р. Гаврилюк // Право України. – 2005. – № 7. – С. 36–41. 9. Човган В. Несвоєчасність прийняття Закону про державний бюджет України як підстава для дострокового припинення повноважень Верховної Ради України [Електронний ресурс] / В. Човган // Юридичний журнал. – 2010. – № 5. – Режим до доступу журн. : <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3509>. 10. Основной закон Федеративной Республики Германия от 23.05.1949 г. с последующими изменениями и дополнениями до 20 октября 1997 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://worldconstitutions.ru/archives/155>. 11. Конституція Литовської Республіки від 02.11.1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www3.lrs.lt/home/Konstitucija/Konstitucija_RU.htm. 12. Федеральный конституционный закон Австрийской Республики от 10 ноября 1920 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://worldconstitutions.ru/archives/160>. 13. Конгрессмены США приняли бюджет и спасли страну от дефолта [Электронный ресурс] // Подробности – ТВ. – 2013. – 17 октября. – Режим доступа : <http://podrobnosti.ua/podrobnosti/2013/10/17/936816.html>. 14. Голодна пайка для академії [Електронний ресурс] // Первинна профспілкова організація Інституту математики НАН України. – 2013. – Режим доступу : <http://profcom.imath.kiev.ua/?p=722>. 15. Молдован О. Щодо оптимізації процесів бюджетного прогнозування та планування в Україні. Аналітична записка [Електронний ресурс] / О. Молдован // Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/1089/>. 16. Конституция Эстонской Республики, принятая на референдуме 28 июня 1992 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://zakoni.ucoz.ru/news/konstitucija_ehstonskoj_respubliki/2013-01-14-161. 17. Конституционное право государств Европы : учеб. пособие для студентов юрид. вузов и фак. / отв. ред. Д. А. Ковачев. – М. : ВолтерсКлувер, 2005. – С. 35–38. 18. Конституция Швеции (Королевства Швеция) от 27 февраля 1974 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://worldconstitutions.ru/archives/161>.

Інформація про авторів

Піскун Катерина Вікторівна – аспірант Державного вищого навчального закладу "Українська академія банківської справи Національного банку України" (40000, Україна, м. Суми, вул. Петропавлівська, 57, e-mail: kateruna_88@mail.ru).

Кошеленко Наталія Сергіївна – заступник начальника відділу фінансів соціальної сфери Департаменту фінансів Сумської обласної державної адміністрації (40000, Україна, м. Суми, пл. Незалежності, 2, e-mail: koschelenko2014@yandex.ua).